

Kommissionens arbetsprogram 2017

Till utrikesutskottet

Utrikesutskottet har gett civilutskottet tillfälle att yttra sig över kommissionens arbetsprogram 2017 – Ett EU som skyddar, försvarar och sätter medborgarna i centrum (KOM(2016) 710) i de delar som berör civilutskottets beredningsområde.

Civilutskottet lämnar i yttrandet vissa synpunkter på kommissionens arbetsprogram i dessa delar.

I yttrandet finns en avvikande mening.

Utskottets överväganden

Kommissionens arbetsprogram 2017

Kommissionens arbetsprogram för 2017 bygger liksom de två föregående arbetsprogrammen på kommissionens tio politiska prioriteringar för mandatperioden. Till arbetsprogrammet finns fem bilagor och ett åtföljande arbetsdokument:

- Bilaga I listar 21 nya initiativ, av vilka flertalet utgör kluster av olika åtgärder.
- Bilaga II redogör för 18 initiativ inom det s.k. Refitprogrammet för lagstiftningens ändamålsenlighet och resultat, som kompletterar initiativen i bilaga I.
- Bilaga III listar 35 liggande förslag som enligt kommissionen bör prioriteras i lagstiftningsprocessen.
- Bilaga IV listar 17 liggande förslag som ska dras tillbaka senast i april 2017 eftersom de av olika anledningar blivit obsoleta, samt två förslag som redan har dragits tillbaka.
- Bilaga V listar 16 rättsakter som ska upphävas eftersom de av olika anledningar blivit obsoleta.
- Arbetsdokumentet SWD(2016) 400 innehåller en redogörelse över framstegen i Refitarbetet utifrån kommissionens tio prioriteringar. Arbetsdokumentet består av två delar där den första delen är en sammanfattning av den betydligt mer omfattande andra delen om resultattavlan för Refit.

Arbetsprogrammet för 2017 är det första som läggs fram i enlighet med det nya interinstitutionella avtalet om bättre lagstiftning. Det innebär dels att kommissionen formellt involverat även rådet i beredningen av arbetsprogrammet, dels att Europaparlamentet, rådet och kommissionen ska enas om en gemensam interinstitutionell programplanering med allmänna mål och prioriteringar för det kommande året. Den 13 december 2016 undertecknade ordförandena för de tre institutionerna en sådan gemensam förklaring om EU:s lagstiftningsprioriteringar för 2017. För civilutskottets del innehåller den gemensamma förklaringen en prioritering av paketet för ren energi för alla i Europa som presenterades den 30 november 2016 och som bl.a. innehåller ett förslag till nytt direktiv om byggnaders energiprestanda (KOM(2016) 765).

Nya initiativ och Refitinitiativ

Inom civilutskottets beredningsområde redovisar kommissionen att den under 2017 avser att lägga fram följande nya initiativ och initiativ inom ramen för kommissionens program om lagstiftningens ändamålsenlighet och resultat, Refit.

Kommissionen kommer att lägga fram ett initiativ om bolagsrätt för att underlätta användningen av digital teknik under ett företags hela livscykel och för gränsöverskridande fusioner och uppdelningar (punkt 6 i bilaga I). Initiativet är en del av strategin för den inre marknaden som presenterades hösten 2015. I strategin gav kommissionen några exempel på digitala lösningar som borde göras tillgängliga, där man särskilt lyfte fram möjligheten att registrera företag och lämna in dokument och uppgifter (KOM(2015) 550, s. 5). Kommissionen aviserade också att den under 2016 skulle lägga fram ett nytt initiativ om förebyggande omstrukturering och om en andra chans efter en konkurs, och i november 2016 presenterades ett förslag till direktiv (KOM(2016) 723).

Kommissionen kommer även att göra en halvtidsöversyn av genomförandet av strategin för den digitala inre marknaden, KOM(2015) 192 (punkt 4 i bilaga I). Utifrån detta kommer kommissionen att lägga fram de eventuella kompletterande förslag som krävs. Lagstiftningsförslag inom civilutskottets beredningsområde som omfattas av strategin för den digitala inre marknaden är förslagen till direktiv om avtal om tillhandahållande av digitalt innehåll (KOM(2015) 634) respektive om avtal om försäljning av varor på nätet och annan distansförsäljning av varor (KOM(2015) 635) samt förslaget till ny förordning om konsumentskyddssamarbete (KOM(2016) 283). Förslagen förhandlas för närvarande inom EU.

I arbetsprogrammet uppger kommissionen vidare att den kommer att agera för att stärka den inre marknaden för varor, bl.a. genom att underlätta ömsesidigt erkännande och hantera det växande antalet produkter som inte följer reglerna på den inre marknaden. Detta ska ske genom översyner av den berörda lagstiftningen inom ramen för Refitprogrammet. Kommissionens förhoppning är att det ska göra det enklare för företagare att erbjuda sina produkter över gränserna samtidigt som det skapar incitament att följa reglerna och att lika spelregler ska gälla, vilket både företag och konsumenter tjänar på. Av punkt 17 i bilaga II framgår att sju direktiv på det konsumenträttsliga området berörs:

- direktivet om oskäliga villkor i konsumentavtal (93/13/EEG)
- direktivet om försäljning av konsumentvaror och garantier (1999/44/EG)
- direktivet om otillbörliga affärsmetoder (2005/29/EG)
- prismärkningsdirektivet (98/6/EG)
- direktivet om vilseledande och jämförande reklam (2006/114/EG)
- förbudsföreläggandedirektivet (2009/22/EG)
- konsumenträttsdirektivet (2011/83/EU).

Förslag som ska prioriteras

I bilaga III anger kommissionen att förslaget till direktiv om avtal om tillhandahållande av digitalt innehåll och direktivet om avtal om försäljning av varor på nätet och annan distansförsäljning av varor bör prioriteras i lagstiftningsprocessen (punkt 6 i bilaga 3).

Förslag som ska dras tillbaka

Kommissionen avser att formellt dra tillbaka de ursprungliga förordningsförslagen om makars respektive registrerade partners förmögenhetsförhållanden. Skälet till detta är att förslagen inte längre är aktuella eftersom de i början av 2016 ersattes av nya förordningsförslag inom ramen för ett fördjupat samarbete som antogs av rådet i juni 2016 som förordningarna (EU) 2016/1103 och (EU) 2016/1104. Bakgrunden till det fördjupade samarbetet var att några medlemsstater i december 2015 meddelat att de inte kunde godkänna de kompromisstexter som förhandlats fram i rådet, och därmed kunde förordningarna heller inte antas eftersom det krävdes enhällighet.

Kommissionens redovisning av framstegen i Refitarbetet

I arbetsdokumentet SWD(2016) 400 som åtföljer arbetsprogrammet redovisar kommissionen centrala delar av Refitprogrammets utveckling och resultat utifrån kommissionens tio politiska prioriteringar. För civilutskottets vidkommande lämnas bl.a. information om utvärderingen och uppföljningen av lagstiftningen om byggnaders energiprestanda, den pågående kontrollen av byggproduktförordningen och den redan nämnda utvärderingen av konsumentlagstiftningen. Därutöver finns en redogörelse över två avslutade Refitutvärderingar som resulterat i lagstiftningsförslag inom civilutskottets område:

- förslag till ny förordning om konsumentskyddssamarbete (KOM(2016) 283)
- förslag till ny Bryssel IIa-förordning om behörighet, erkännande och verkställighet av avgöranden i äktenskapsfrågor och frågor om föräldraansvar, och om internationella bortföranden av barn (KOM(2016) 411).

Utskottets ställningstagande

Civilutskottet vill inledningsvis framhålla att det stöder den inriktning som kommissionen har i arbetsprogrammet. Utskottet vill också poängtera att det i detta skede endast kommer att ge generella kommentarer och att utskottet kommer att göra en bedömning av varje enskilt förslag när det har presenterats.

Utskottet ser positivt på kommissionens arbete med strategin för den inre marknaden och välkomnar förslag som underlättar för små och medelstora företag och nystartade företag att växa samt förslag om misslyckade företags-satsningar och insolvens. Det är insatser som bör bidra till att öka konkurrenskraften för företagen och som främjar sysselsättningen och tillväxten. Därför är det positivt att kommissionen avser att lägga fram ett initiativ om bolagsrätt för att underlätta användningen av digital teknik under ett företags hela livscykel och för gränsöverskridande fusioner och uppdelningar. Utskottet anser att det är angeläget att utnyttja den digitala teknikens möjligheter för att underlätta för företagen. Utskottet vill samtidigt betona vikten av att de initiativ som tas

på unionsnivå främst måste syfta till att hantera och underlätta för företag som verkar gränsöverskridande. De lösningar som föreslås får inte leda till ytterligare administration eller kostnader för företagen och får heller inte riskera att hämma det utvecklingsarbete som sker i medlemsstaterna på detta område. Det är i detta sammanhang av stor vikt att man beaktar kostnadseffektivitet, ändamålsenlighet, funktionalitet och säkerhet.

När det gäller liggande förslag som kommissionen anser bör prioriteras i lagstiftningsprocessen noterar utskottet att kommissionen inte längre anger direktivförslaget om könsfördelning i bolagsstyrelser som ett prioriterat förslag.

I arbetsprogrammet aviserar kommissionen att den kommer att göra en halvtidsöversyn av genomförandet av strategin för den digitala inre marknaden och att det troligtvis kommer att resultera i ytterligare initiativ. Utskottet välkomnar en sådan översyn och anser att utvecklingen av den digitala inre marknaden har stor potential för både företag och konsumenter och att arbetet som förs på unionsnivå är viktigt för att skapa bättre möjligheter och rättvisa spelregler på marknaden. Utskottet vill samtidigt betona vikten av att lagstiftningen är sammanhållen och konsekvent och att uppkomsten av olika regler för nätförsäljning respektive försäljning i butik måste undvikas.

När det gäller det pågående Refitarbetet med lagstiftning inom konsumentområdet vill utskottet framhålla vikten av att kommissionen respekterar principerna om proportionalitet och subsidiaritet och inte lägger fram förslag som går utöver vad som är nödvändigt för att uppnå de uppsatta målen. Se särskilt utskottets utlåtande vid subsidiaritetsprövningen av förslaget till ny förordning om konsumentskyddssamarbete där riksdagen ansåg att kommissionens förslag gick alltför långt (utl. 2015/16:26, rskr. 2015/16:321). Utskottet vill också framhålla att det är av stor vikt att de initiativ som tas på detta område säkerställer ett konsumentskydd som är lika högt eller högre än det konsumentskydd som gäller enligt svensk rätt. Samtidigt är det viktigt att även näringsidkarnas intressen beaktas för att skapa förutsättningar för ett företagsvänligt klimat. Vad gäller redovisningen av Refitarbetet i övrigt har utskottet inget att invända.

Stockholm den 17 januari 2017

På civilutskottets vägnar

Tuve Skånberg

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Tuve Skånberg (KD), Johan Löfstrand (S), Ewa Thalén Finné (M), Hillevi Larsson (S), Jessika Roswall (M), Lars Eriksson (S), Roger Hedlund (SD), Carl-Oskar Bohlin (M), Eva Sonidsson (S), Ola Johansson (C), Emma Hult (MP), Thomas Finnborg (M), Mikael Eskilander (SD), Robert Hannah (L), Johanna Haraldsson (S), Lotta Johnsson Fornarve (V) och Faradj Koliev (S).

Avvikande mening

Kommissionens arbetsprogram 2017 (SD)

Roger Hedlund (SD) och Mikael Eskilandersson (SD) anför:

Vi kan inte ställa oss bakom den inriktning som kommissionen anger för 2017. Enligt vår mening bör arbetet inom EU i högre grad inriktas på att minska överstatligheten och öka medlemsstaternas självbestämmande. Vi anser att eventuella nya lagstiftningsinitiativ ska bygga på minimiharmonisering och ge medlemsstaterna utrymme att själva bestämma nivån på de nationella reglerna.